ეთიკის კომისიის
ზეპირი

რ ე კ ო მ ე ნ დ ა ც ი ა

შეკითხვის კომისიაში შემოსვლის თარიღი: 14.09.2017
შეკითხვის რეგისტრაციის ნომერი: 018/17

შეკითხვა:

ადვოკატი „ბ“ სისხლის სამართლის საქმეზე იცავს ბრალდებულის ინტერესებს ოჯახური ძალადობის საქმეზე. სასამართლო სხდომის დაწყებამდე, დარბაზში ყოფნისას, ბრალდებულსა და მის მეუღლეს (დაზარალებულს) შორის მოხდა შელაპარაკება, რა დროსაც, ბადრაგმა ბრალდებული გაიყვანა დარბაზიდან. მოცემული შემთხვევის თაობაზე, პროკურატურის მიერ აღიძრა საქმე ბრალდებულის მიერ სასამართლოს უპატივცემულობისა და მუქარის თაობაზე, რასთან დაკავშირებითაც პროკურატურამ ადვოკატი „ბ“ დაიბარა მოწმის სახით ჩვენების მიცემის მიზნით, რადგანაც ის იმ შემთხვევის დროს სასამართლო დარბაზში იყმოფებოდა. დაარღვევს თუ არა ადვოკატი „ბ“ პროფესიული ეთიკის ნორმებს ჩვენების მიცემის შემთხვევაში?

ანალიზი:

„ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მიხედვით, ადვოკატი ვალდებულია: დაიცვას პროფესიული საიდუმლოება, გასული დროის მიუხედავად; კლიენტის თანხმობის გარეშე არ გაავრცელოს საადვოკატო საქმიანობის განხორციელების პროცესში მისგან მიღებული ინფორმაცია. ადვოკატის მიერ პროფესიული საიდუმლოების დარღვევა იწვევს ამ კანონით და ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებულ პასუხისმგებლობას.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილი: „ინფორმაცია, რომელიც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა მისი პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას, კონფიდენციალურია. ადვოკატი ვალდებულია დაიცვას კონფიდენციალური ინფორმაცია იმგვარად, რომ მესამე პირებს მასზე ხელი არ მიუწვდებოდეს. კონფიდენციალობის დაცვის ვალდებულება ვრცელდება ნებისმიერ ინფორმაციაზე, რაც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა კლიენტისაგან ან

იურიდიული რჩევის მიღების სხვა მსურველისაგან, რომელიც ადვოკატმა მიაწოდა კლიენტს ან ადვოკატმა სხვა წყაროდან გაიგო კლიენტთან ან მის საქმესთან დაკავშირებით“.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის მე-2 ნაწილი: „კონფიდენციალობის ვალდებულება არ არის შეზღუდული დროში“.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის მე-3 ნაწილი: „ადვოკატმა განზრახ არ უნდა გამოიყენოს კონფიდენციალური ინფორმაცია: ა) კლიენტის წინააღმდეგ; ბ) საკუთარი ან მესამე პირის მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კლიენტი შესაბამის თანხმობას განაცხადებს“. ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის მე-4 ნაწილი: „ადვოკატს შეუძლია გაამჟღავნოს კონფიდენციალური ინფორმაცია: “ა) კლიენტის თანხმობის საფუძველზე; ბ) თუ ინფორმაციის ამგვარი გამოყენება წარმომადგენლობის ან დაცვის პროცესში გამართლებულია და აუცილებელია კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე იმ პირობით, რომ ასეთი ინფორმაციის გაცემა კლიენტს ადვოკატისთვის წინასწარ არ აუკრძალავს; გ) თუ ეს აუცილებელია ადვოკატის მიერ მის მიმართ წაყენებული ბრალდებისაგან ან მოთხოვნისგან თავის დასაცავად ან საკუთარი ჰონორარის მიღებისათვის“.

ევროგაერთიანების ადვოკატთა ქცევის კოდექსის 2.3.1 მუხლი: „ადვოკატის ძირეული ფუნქციაა კლიენტისაგან მიიღოს ინფორმაცია, რომელსაც ეს უკანასკნელი სხვა პირს არ გაანდობდა და იყოს ნდობის საფუძველზე ამ ინფორმაციის მიმღები. კონფიდენციალურობის უეჭველობის გარეშე, შეუძლებელია ნდობის არსებობა. ამდენად, კონფიდენციალურობა ადვოკატის უპირველესი ფუნდამენტური უფლება და მოვალეობაა...“ ადვოკატი ვალდებულია დაიცვას პროფესიული საიდუმლოება. ინფორმაცია, რომელსაც ადვოკატი იღებს პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას კონფიდენციალურია. კონფიდენციალობის ვალდებულება დროში არ არის შეზღუდული, რაც გულისხმობს, რომ ადვოკატს კონფიდენციალობის პრინციპის დაცვის ვალდებულება ეკისრება, როგორც კლიენტის ინტერესების დაცვისას, ასევე საქმის დასრულების შემდეგაც.

ადვოკატი „ბ“ ოჯახური ძალადობის საქმეზე იცავდა ბრალდებულის ინტერესებს. მოცემულ შემთხვევაში, ადვოკატი „ბ“ სასამართლო დარბაზში ყოფნის დროს წარმოადგენდა ბრალდებულის ინტერესებს, რა დროსაც, სხდომის დაწყებამდე ბრალდებულსა და მის მეუღლეს შორის მოხდა შელაპარაკება, რის თაობაზეც პროკურატურამ აღძრა ცალკე საქმე სასამართლოს მიმართ უპატივცემულობისა და მეუღლის მიმართ მუქარის თაობაზე. აღნიშნული შემთხვევის თაობაზე ადვოკატის მიერ ჩვენების მიცემა წარმოადგენს მისი კლიენტის საქმის მიმდინარეობის დროს კლიენტის ქმედების თაობაზე ინფორმაციის მიწოდებას სხვა პირთათვის. კლიენტის საქმესთან დაკავშირებით, მათ შორის, სასამართლო დარბაზში ყოფნის დროს, კლიენტის მიერ განხორციელებული ქმედების შეფასებისას და ამის თაობაზე მოწმის სახით ჩვენების მიცემისას, ადვოკატს მოეთხოვება დაიცვას პროფესიული საიდუმლოება და არ დააზიანოს კლიენტის ინტერესები. მოცემულ შემთხვევაში, ადვოკატს შეუძლია კლიენტის თანხმობის შემთხვევაში, ზემოაღნიშნულ ფაქტთან დაკავშირებით საგამოძიებო ორგანოს მისცეს ჩვენება.

დასკვნა:

ადვოკატი კლიენტის ინტერესების წარმოდგენისას ვალდებულია დაიცვას კონფიდენციალობის პრინციპი, მათ შორის საგამოძიებო ორგანოს მიერ ადვოკატის, როგორც მოწმის სახით მისი კლიენტის მიერ სასამართლო დარბაზში ქცევის წესების დარღვევის თაობაზე ჩვენების მიცემის მოთხოვნის შემთხვევაშიც. აღნიშნულის თაობაზე ჩვენების მიცემა შესაძლებელია მხოლოდ კლიენტის თანხმობის დროს.

ეთიკის კომისიის რეკომენდაცია არ არის სავალდებულო ეთიკის კომისიის ან სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის ეტაპზე, თუმცა შესაძლებელია გამოყენებული იქნეს ერთ-ერთ წყაროდ ეთიკის კომისიის გადაწყვეტილებაში.